

Sygn. akt II Ka 665/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Zawiaślak
Protokolant:	st.sekr.sąd. Agata Polkowska

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2016 r.

sprawy **S. G.**

obwinionego o wykroczenie z art. 86 §1 kw

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 8 października 2015 r. sygn. akt VII W 503/14

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa 80 złotych tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

II Ka 665/15

UZASADNIENIE

S. G. został obwiniony o to, że: w dniu 27 czerwca 2014 roku o godz. 13.51 w S. na skrzyżowaniu o ruchu okrężnym na ul. (...) spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki V. (...) o nr rej. (...) nie dostosował prędkości i techniki jazdy do warunków ruchu i jadąc lewą stroną drogi oraz chodnikiem utracił panowanie nad pojazdem i uderzył w pojazd marki K. o nr rej. (...) oraz pojazd marki R. o nr rej. (...) powodując ich uszkodzenie, tj. o czyn z art. 86 § 1 k.w.

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 08 października 2015 r.:

I. Obwinionego S. G. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, przy czym przyjął, iż w chwili jego popełnienia zdolność do rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem miał ograniczoną w stopniu znacznym i czyn ten wyczerpuje dyspozycję art. 86 § 1 k.w. w zw. z art.17 § 2 k.w. i za to przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 86 § 1 k.w. w zw. z art. 17 § 2 k.w. wymierzył mu karę grzywny w kwocie 200 złotych;

II. Na podstawie art. 86 § 3 k.w. orzekł wobec obwinionego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 3 lat;

III. Na podstawie art. 29 § 4 k.w. na poczet orzeczonego środka zaliczył obwinionemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 27.06.2014 roku do dnia 04.07.2014 roku;

IV. Zasadził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa 30 złotych tytułem opłaty oraz 100 złotych tytułem zryczałtowanych kosztów postępowania.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca obwinionego i zaskarżając wyrok w całości, orzeczeniu temu zarzucił:

I. obrazę przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 1 § 1 k.w. w zw. z art. 86 § 1 k.w. polegającą na uznaniu obwinionego za winnego popełnienia czynu z art. 86 § 1 k.w. w sytuacji, gdy opis czynu zarzucanego obwinionemu we wniosku o ukaranie oraz czynu przypisanego mu w wyroku nie zawiera ustawowego znamienia w postaci „niezachowania należytej ostrożności”, które jest niezbędne dla popełnienia wykroczenia z art. 86 § 1 k.w.;

II. mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów postępowania, a mianowicie:

1. art.39 § 1 i 2 k.p.w. w zw. z art. 170 § 1 pkt 3 i art. 170 § 5 k.p.k. oraz art. 41 §1 k.p.w. w zw. z art. 193 k.p.k. poprzez:

- zaniechanie rozpoznania wniosku dowodowego obrońcy obwinionego złożonego na rozprawie w dniu 28 stycznia 2015 roku o zlecenie funkcjonariuszom Policji przeprowadzenie oględzin samochodu kierowanego przez obwinionego oraz samochodów kierowanych przez pokrzywdzonych – co w konsekwencji doprowadziło do pominięcia dowodu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy,

- bezpodstawne oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego złożonego na rozprawie w dniu 25 maja 2015 roku i ponowionego na rozprawie w dniu 8 października 2015 roku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego w celu ustalenia przyczyn i przebiegu kolizji drogowej objętej zarzutem postawionym obwinionemu we wniosku o ukaranie oraz możliwości uniknięcia kolizji ze strony obwinionego i pokrzywdzonych – co w konsekwencji doprowadziło do pominięcia dowodu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy;

2. art. 392 §1 k.p.k. (poprzez jego zastosowanie) oraz art. 75 § 1 i 2 k.p.k. a contrario (poprzez jego niezastosowanie) skutkujące odczytaniem na rozprawie w dniu 8 października 2015 r. zeznań nieobecnego świadka A. R., w sytuacji gdy przyczyna nieobecności świadka (w postaci urlopu) nie pozwalała na uznanie, iż przeprowadzenie dowodu na rozprawie było niemożliwe lub utrudnione – co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia zasady bezpośredniości oraz prawa obwinionego do obrony (wskutek zaniechania odebrania od stron procesu – w szczególności obrońcy obwinionego – oświadczeń co do ich ewentualnego sprzeciwu wobec odczytania zeznań nieobecnego świadka);

3. art. 2 § 2, 4, 5 § 2, 7 i 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 i 70 § 5 k.p.w. oraz art. 410 i art. 424 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 k.p.w. poprzez bezpodstawne odmówienie wiarygodności wyjaśnieniom obwinionego oraz bezpodstawne obdarzenie wiarygodnością zeznań pokrzywdzonych i świadków (a w szczególności zeznań pokrzywdzonego L. K. zawierających wewnętrzną sprzeczność co do części samochodu kierowanego przez pokrzywdzonego, w którą uderzył samochód kierowany przez obwinionego) – co w konsekwencji doprowadziło do poczynienia ustaleń faktycznych sprawy w oparciu o dowody z zeznań pokrzywdzonych i zeznań świadków, przy jednoczesnym pominięciu przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy wyjaśnień złożonych przez obwinionego;

III. mogący mieć wpływ na treść orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę tego orzeczenia poprzez dowolne, sprzeczne z zasadami wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego oraz nie znajdujące oparcia w zebranych materiale dowodowym przyjęcie, iż:

- obwiniony dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu (co w konsekwencji doprowadziło do uznania go za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu we wniosku o ukaranie, podczas gdy zebrany materiał dowodowy nie pozwalał na takowe ustalenia);

- obwiniony od 2013 roku był już 3 – krotnie karany za spowodowanie kolizji drogowej;

IV. rażąco niewspółmierność środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na maksymalny okres 3 lat – podczas gdy okoliczności zdarzenia objętego czynem przypisanym oskarżonemu w wyroku oraz fakultatywność orzeczenia środka karnego przemawiały przeciwko orzekaniu tego środka.

Podnosząc powyższe zarzuty i powołując się na treść art. 437 § 1 i 2 oraz art. 438 pkt 1, 2, 2 i 4 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. obrońca obwinionego wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w całości przez uniewinnienie obwinionego od popełnienia zarzuconego mu wykroczenia lub
2. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji lub
3. zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym poprzez uchylenie orzeczonego wobec obwinionego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

W toku rozprawy apelacyjnej obrońca obwinionego poparł apelację i wnioski w niej zawarte.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionego nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie. Na wstępie rozważań przyznać należy, tak jak zauważył skarżący, iż opis czynu zarzuconego obwinionemu umieszczony zarówno we wniosku o ukaranie jak i w wyroku Sądu I instancji istotnie nie zawiera sformułowania „nie zachował należytej ostrożności”. Przedmiotowy brak w opisie czynu przypisanego, nie może jednak w realiach niniejszej sprawy prowadzić do zmiany bądź uchylenia wyroku, gdyż kompensowany jest stwierdzeniem, że obwiniony „nie dostosował prędkości i techniki jazdy do warunków ruchu”.

W dalszej kolejności odnosząc się do zarzutu skarżącego, zawartego w pkt II apelacji wskazać należy, że uchybienie normom prawa procesowego, które skarżący powołuje, stanowi względną podstawę odwoławczą. Istotność wpływu tej podstawy na treść zapadłego rozstrzygnięcia uwarunkowana jest okolicznościami, których dotyczył wniosek dowodowy. Niewątpliwie, zaniechanie podjęcia decyzji co do wniosku dowodowego stanowi naruszenie dyspozycji art. 170 § 3 k.p.k w zw. z art. 39 § 2 k.p.w. Nie każde jednak uchybienie co do wadliwego potraktowania wniosku dowodowego musi skutkować koniecznością wydania orzeczenia reformatoryjnego przez Sąd Odwoławczy. W niniejszej sprawie istotnie doszło do zaniechania rozpatrzenia wniosku dowodowego złożonego przez obrońcę obwinionego dotyczącego przeprowadzenia oględzin samochodu kierowanego przez obwinionego, a także samochodów kierowanych przez pokrzywdzonych, jednak brak decyzji procesowej co do uwzględnienia bądź oddalenia wniosku dowodowego należy traktować – w zakresie skutków procesowych – za tożsamy z decyzją o jego oddaleniu. W sytuacji, w której Sąd meriti nie powołuje się na okoliczności mające być przedmiotem takiego dowodu w zakresie prowadzonych ustaleń faktycznych, zaniechanie podjęcia decyzji co do wniosku dowodowego stanowi naruszenie prawa, które pozostaje bez wpływu na treść rozstrzygnięcia (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 r., sygn.. akt V KK 199/04). Nie można również zgodzić się ze skarżącym, że bezpodstawnym było oddalenie wniosku obrońcy obwinionego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków, a także zapisu monitoringu, w stopniu nie budzącym wątpliwości i wystarczającym do wydania wyroku zobrazował przebieg zdarzenia zaistniałego w dniu 27 czerwca 2014 r., zatem przeprowadzenie wnioskowanych przez obrońcę obwinionego w/w dowodów spowodowałyby wyłącznie przedłużenie postępowania. Jak słusznie zauważył skarżący, Sąd I instancji na rozprawie w dniu 8 października 2015 r. (k. 96 v) błędnie zastosował art. 392 § 1 k.p.k. w odniesieniu do zeznań świadka A. R., gdyż w realiach niniejszej sprawy jako podstawę odczytania zeznań nieobecnego świadka Sąd meriti winien zastosować art. 75 § 4 k.p.w. O ile należy przyznać rację skarżącemu w zakresie błędnie zastosowanej podstawy prawnej, to nie można odmówić słuszności decyzji Sądu I instancji dotyczącej samego odczytania zeznań na rozprawie przebywającego na urlopie świadka. Świadek A. R. złożyła zeznania w toku postępowania wyjaśniającego, nie była naocznym świadkiem zdarzenia, przybyła na miejsce i wykonywała czynności już po zaistnieniu kolizji.

Treść jej zeznań posiada jedynie znikome znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadniczym przedmiocie procesu, zatem bezpośrednio przesłuchanie jej na rozprawie nie było niezbędne. Warto też zauważyć, że obrońca obwinionego był obecny na rozprawie w dniu 8 października 2014 r., na której zostały odczytane zeznania świadka A. R., lecz nie wyraził swojego sprzeciwu w tym zakresie. Stwierdzić zatem należy, że działania Sądu meriti, wbrew temu co twierdzi skarżący, nie naruszyły ani zasady bezpośredniości, ani też prawa obwinionego do obrony. W ocenie Sądu Odwoławczego, brak jest również jakichkolwiek przekonujących argumentów apelującego, że Sąd Rejonowy nieprawidłowo, sprzecznie z zasadami wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego ocenił zebrane w sprawie dowody. Podkreślenia wymaga, że obwiniony w toku postępowania zmieniał treść swoich wyjaśnień, próbował przerzucić część odpowiedzialności za zdarzenie na innych uczestników ruchu. Ponadto wersja wydarzeń przedstawiona przez obwinionego stała w sprzeczności z innym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, któremu nie można było odmówić wiarygodności tj. m.in. z zapisem monitoringu. Sąd Odwoławczy nie dopatrywał się także rozbieżności w zeznaniach pokrzywdzonego L. K., na które powołuje się skarżący, gdyż zarówno w toku postępowania wyjaśniającego jak i w trakcie przesłuchania przed Sądem zeznał on, iż obwiniony uderzył w prawą część pojazdu pokrzywdzonego (k. 3v i k. 70 v). W treści apelacji skarżący podniósł także, iż Sąd meriti dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych, polegającego na uznaniu, iż obwiniony od 2013 roku był już trzykrotnie karany za spowodowanie kolizji drogowej. Istotnie, w treści uzasadnienia zawarto takie sformułowanie, ale w ocenie Sądu Odwoławczego nie stanowi ono błędu w ustaleniach faktycznych, a jedynie omyłkę pisarską, gdyż jak wynika z informacji o wpisach w ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego (k. 8), obwiniony był karany nie trzykrotnie, a pięciokrotnie. Na koniec rozważań, odnosząc się do orzeczonego wobec obwinionego środka karnego w postaci 3 – letniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wskazać należy, że Sąd Rejonowy prawidłowo wyekspozował wszystkie okoliczności świadczące na niekorzyść obwinionego, a które miały wpływ na wymiar środka karnego, podkreślając, że obwiniony S. G. swoim zachowaniem udowodnił, że prowadzenie przezeń pojazdów mechanicznych zagraża bezpieczeństwu w komunikacji. Orzekając wskazany środek karny w maksymalnym wymiarze, Sąd I instancji w dostatecznym stopniu uwzględnił okoliczność, że obwiniony był w krótkim okresie czasu wielokrotnie karany za wykroczenia drogowe. W ocenie Sądu Odwoławczego, orzeczony wobec obwinionego środek karny stanowiący reakcję państwa na popełnione przez obwinionego wykroczenie, jest adekwatny do stopnia winy i społecznej szkodliwości popełnionego przez obwinionego czynu, a także spełni spoczywające na nim cele zapobiegawcze i wychowawcze. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych oraz § 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 października 2001 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia.